

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA

DOM
2012-01-23
Meddelad i
Uppsala

Mål nr
7217-11 E
Enhet 1

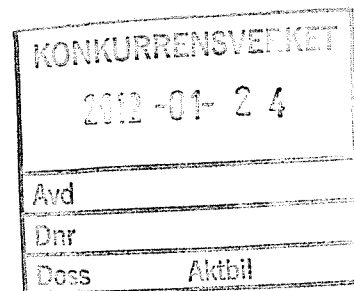
SÖKANDE

STX Sweden AB, 556718-3289
Furuhedsvägen 1
952 31 Kalix

Ombud: Advokat Kristian Pedersen och jur.kand. Ingrid Sandstedt
Advokatfirman Delphi KB
Box 1432
111 84 Stockholm

MOTPART

Västerås kommun
Kultur- idrotts- och fritidsnämnden
721 87 Västerås

ÖVERPRÖVAD UPPHANDLING

Västerås kommuns upphandling avseende byte av konstgräs på Råby IP i
Västerås samt flytt av konstgräsmatta från Råby IP till Viksängsskolans
grusplan och Irstaskolans grusplan, dnr 2011/228-KIFN

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår STX Sweden AB:s ansökan om överprövning.

Förvaltningsrätten upphäver det interimistiska beslutet den 22 december
2011.

Dok.Id 50550

Postadress
Box 1853
751 48 Uppsala

Besöksadress
Kungsgatan 49

Telefon
018-16 73 00
E-post: forvaltningsratteni uppsala@dom.se

Telefax
018-16 73 43

Expeditionstid
måndag – fredag
08:30-12:00
13:00-16:30

BAKGRUND

Västerås kommun (kommunen) har genomfört en upphandling (förenklat förfarande) avseende byte av konstgräs på Råby IP i Västerås samt flytt av konstgräsmatta från Råby IP till Viksängsskolans grusplan och Irstaskolans grusplan, dnr 2011/228-KIFN (upphandlingen). STX Sweden AB (bolaget) lämnade anbud i upphandlingen. Enligt tilldelningsbeslut den 15 juni 2011 antogs anbud från Unisport Scandinavia AB (Unisport). Bolaget ansökte den 27 juni 2011 hos förvaltningsrätten om överprövning av upphandlingen. I beslut den 29 juni 2011 avbröt kommunen upphandlingen. Förvaltningsrätten har i dom den 25 november 2011 (mål nr 3301-11) ogiltigförklarat kommunens beslut att avbryta upphandlingen och avskrivit målet vad avser överprövning av upphandlingen.

Bolaget överklagade förvaltningsrättens dom och Kammarrätten i Stockholm har i beslut den 16 december 2011 (mål nr 6926-11) bifallit överklagandet och upphävt förvaltningsrättens beslut att avskriva målet vad avser överprövning av upphandlingen och visat målet åter till förvaltningsrätten för fortsatt handläggning.

Förvaltningsrätten har, efter yrkande av bolaget, den 22 december 2012 beslutat att kommunen inte får ingå avtal innan något annat har bestämts avseende upphandlingen.

YRKANDEN OCH GRUNDER

Bolaget yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att anbudet från Unisport förkastas och bolagets anbud istället antas. Bolaget anför bl.a. följande till stöd för talan. Kommunen har brutit mot de grundläggande principerna om likabehandling och transparens och därmed mot 1 kap. 9 § LOU genom att utvärdera och anta anbudet från Unisport trots att det inte uppfyller samtliga skall-krav i upphandlingen. Bolaget har placerats på andra plats i anbudsutvärderingen och uppfyller samtliga

skall-krav och skulle ha tilldelats kontrakt om det inte vore för kommunens överträdelse av LOU. Bolaget har därmed lidit eller riskerar i vart fall att lida skada. Eftersom bristerna inte är hänförliga till det konkurrensuppsökande skedet utan till anbudsutvärderingen, ska det förordnas om rättelse (se RÅ 2005 ref. 47).

Unisports anbud uppfyller inte samtliga skall-krav och borde således ha förkastats. Skall-krav måste uppfyllas för att anbudsgivares anbud ska kunna utvärderas och anbudsgivaren överhuvudtaget kunna tilldelas kontrakt. En upphandlande myndighet som bryter mot detta bryter mot likabehandlingsprincipen och transparensprincipen. Detta framgår bl.a. av doktrin samt bekräftas av flera domstolsavgöranden, exempelvis Kammarrättens i Stockholm dom i mål nr 3973-04.

Av avsnitt K.2 i kravspecifikationen framgår vilka uppgifter som ska besvaras i anbudet i upphandlingen. Utifrån formuleringen är det tydligt att anbudsgivarna måste styrka att samtliga skall-krav är uppfyllda. I avsnitt K.6 i kravspecifikationen anges att det offererade konstgräset skall vara laborietestat och uppfylla de krav och rekommendationer som ställts av Svenska Fotbollsförbundet fr.o.m. 2006-01-01 för breddfotboll. Vidare anges att konstgräset som offereras ska finnas med på SvFF:s lista över godkända konstgräs för breddfotboll. I frågor och svar i upphandlingen har en fråga ställts om ovanstående krav. Kommunen svarade "kravet utgår". Senare ställdes ytterligare en fråga angående kravet. "Skall svaret på fråga 2 tolkas att offererat konstgrässystem inte behöver vara lab.testat och uppfylla kraven för breddfotboll enligt Sv.FF:s regler?" Kommunen svarade följande. "Gräset behöver inte vara med på listan. Men gräset skall uppfylla SvFF:s krav för breddfotboll".

Av Svenska Fotbollsförbundets krav och rekommendationer för tävlingsspel fr.o.m. 2006-01-01 framgår att konstgräs för breddfotboll ska testas

enligt FIFA/UEFA:s testkriterier för FIFA 2 star eller enligt en tabell som anges i SvFF:s krav och rekommendationer. Enligt båda dessa alternativ, dvs. såväl FIFA 2 star som den angivna tabellen, gäller att för att få konstgräset godkänt ska det testas i ett av FIFA/UEFA/SvFF godkänt laboratorium.

Det är således tydligt att det är ett skall-krav att offererade konstgräs ska vara laborietestade. Unisport har i anbudet inte angett några uppgifter som tyder på att det offererade konstgräset uppfyller kravet på att vara laborietestat. Det finns varken någon uppgift om att det av Unisport offererade konstgräset är laborietestat eller något bifogat protokoll som rör det alternativ som kommunen valt att anta. Det finns också anledning att betvivla att det offererade konstgräset genomgått laborietestning. Unisport har således inte visat att det offererade gräset är laborietestat och Unisport har således varken uppfyllt skall-kravet i avsnitt K.2 eller skall-kravet i avsnitt K.6. Genom att utvärdera och anta Unisports anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav i upphandlingen har kommunen överträtt principerna om likabehandling och transparens såsom de framgår av 1 kap. 9 § LOU. Eftersom bolaget skulle ha vunnit upphandlingen om Unisports anbud rätteligen förkastats har bolaget lidit eller riskerar i vart fall att lida skada av överträdelserna.

Kommunen anför att den tagit del av kamrarrättens beslut om återförvisning av förvaltningsrättens mål nr 3301-11 till förvaltningsrätten.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Bestämmelser om överprövning finns i 16 kap. LOU, vilket har ändrats den 1 november 2011. Av övergångsbestämmelserna framgår att äldre bestämmelser gäller för upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

I 16 kap. 1 § LOU, i tillämplig lydelse, anges att en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärd enligt 5 eller 15 § (ansökan om överprövning).

I 16 kap. 5 § LOU, i tillämplig lydelse, anges att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Kammarrätten i Stockholm har funnit att förvaltningsrätten, då denna beslutade att ogiltigförklara beslutet att avbryta upphandlingen, borde ha prövat bolagets yrkande om att upphandlingen skulle få avslutas först sedan rättelse gjorts. Av praxis (se RÅ 1979 1:95) framgår att underrätt i vissa fall inte är bunden av det ställningstagande i sakfrågan som innefattas i överrätts beslut om återförvisning. Förvaltningsrätten motiverade avskrivningsbeslutet med att upphandlingen avbrutits och att det inte finns någon pågående upphandling att överpröva. Frågan är vilken följd ogiltigförklaring av ett beslut att avbryta en upphandling har. Förvaltningsrätten anser att det finns skäl som talar för att ogiltigförklaring av ett avbrytandebeslut inte medför att upphandlingen ska fortsätta (se exempelvis Eskil Nords resonemang i Karnov bokverk 2011/12, s. 1775, not. 186). Ett sådant synsätt innebär att det, oavsett utgången i överprövningen av ett avbrytandebeslut, inte längre finns någon pågående upphandling att överpröva. Detta leder till att överprövningen av upphandlingen ska avskrivas, såsom förvaltningsrätten gjort i det tidigare målet. I praxis har frågan emellertid bedömts på olika sätt och något vägledande avgörande från EU-domstolen eller Högsta förvaltningsdomstolen finns inte. Rättsläget får därför anses vara oklart. Med hänsyn härtill och till instansordningens princip anser

förvaltningsrätten att en överprövning av upphandlingen ska ske i förevarande fall.

Bolaget gör gällande att kommunen brutit mot de grundläggande principerna om likabehandling och transparens som framgår av 1 kap. 9 § LOU genom att utvärdera och anta anbudet från Unisport, trots att det inte uppfyller vissa skall-krav i upphandlingen.

Unisports anbud har inte givits in till förvaltningsrätten. Av RÅ 2009 ref. 69 följer att officialprincipen måste tillämpas på ett försiktigt sätt i mål om offentlig upphandling. Som huvudregel gäller att bolaget, såsom sökande, har bevisbördan för att kommunen, såsom upphandlande myndighet, har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU, någon annan bestämmelse i lagen eller mot unionsrätten. Enbart påståenden om att överträdelse av LOU förekommit på visst sätt är enligt förvaltningsrättens mening inte tillräckliga för att förvaltningsrätten ska kunna bifalla en ansökan om överprövning. Då bevisning, i form av Unisports anbud eller andra handlingar som visar att Unisports anbud inte uppfyller skall-kraven, saknas i målet har bolaget inte visat att någon överträdelse av LOU skett. Ansökan om överprövning ska därmed avslås. Förvaltningsrättens interimistiska beslut ska upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Ellinor Eriksson
förvaltningsrättsfiskal

Målet har handlagts av Åsa Ternström.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU